

Październik, Nr 10/2023 (251)

Informator parafialny

Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
w Słupsku

*Bądźcie wykonawcami Słowa, a nie tylko
słuchaczami, oszukującymi samych siebie.*

Jk 1,22

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Słupsku

ul. Krzywa 1, 76-200 Słupsk

Kontakt: slupsk@luteranie.pl

tel.: 00 48 (0) 59 842 25 77

Nr konta: PL **25160014621816836860000001**

KOD SWIFT: PPABPLPK

Duchowny:

Proboszcz: ks. Wojciech Froehlich

e-mail: wojciech.froehlich@luteranie.pl

tel. 00 48 59 842 25 77, kom. 605 556 749

Adresy kościołów i kaplic:

Kościół Świętego Krzyża: Słupsk ul. Słowackiego 40

Kaplica w Lęborku: Lębork, ul. Wojska Polskiego 47

Kaplica Gardna Wielka: Gardna Wielka, ul. Pomorska 2

Strony internetowe:

www.slupsk.luteranie.pl • www.luteranie.pl

Korekta: Anna Froehlich

Słowo duszpasterza

*Bądźcie wykonawcami Słowa,
a nie tylko słuchaczami,
oszukującymi samych siebie.*

Jk 1,22

Drodzy w Chrystusie!

Rozpoczyna się ostatni kwartał roku, a z nim złota polska jesień. Słońce i piękna wrześniowa pogoda były pięknym postludium odchodzącego lata, może nawet trochę zadośćuczynieniem za (w dużej mierze) deszczowe miesiące wakacji.

Październik to dla nas ewangelików miesiąc wdzięczności, ponieważ rozpoczyna go Dziękczynne Święto Żniw, a kończy pamiątka Reformacji, czyli odnowy Kościoła. Obchodząc te święta wyrażamy naszą wdzięczność za to wszystko, co Bóg nam daje, czym nas ubogaca. W szczególności za to, że możemy słuchać zwiastowania Ewangelii o zbawieniu człowieka z Bożej łaski i o Bogu, który jest Bogiem miłości a nie gniewu.

Hasło października nawołuje nas do tego, abyśmy wsłuchiwali się w Słowo Boga, ale nie czynili tego bezrefleksyjnie, ale by nasze uszy wprawiły w ruch ręce, ale przede wszystkim uwrażliwiały nasze serca,

ks. Wojciech Froehlich

*Proboszcz parafii
w Słupsku*

bo to właśnie serce jest motorem do działania człowieka wierzącego.

Kiedy nasze życie duchowe, będzie ograniczone wyłącznie do wiedzy teoretycznej, a nie będzie w nim praktycznego działania, to jak pisze Jakub, będzie to wyłącznie oszukiwanie samych siebie. Nasza „wiera” przybierze tylko zewnętrzną powłokę, którą można określić mianem kościelnej pobożności, za którą nie idzie w parze prawdziwa relacja z Bogiem, która polega na działaniu w imię miłości Bożej i na rzecz miłości bliźniego. Bogu nie zależy na teoretykach wiary, ale przede wszystkim na praktykach. On posyła nas dzisiaj tak, jak posłał uczniów do świata, do ludzi, aby dzielili się w praktyczny sposób swoją wiarą i przywiązaniem do Boga przez Chrystusa.

Z modlitwą

Wasz Duszpasterz

Nadzieja mimo wszystko

Desri Maria Sumbayak
Indonezja

To biorę sobie do serca i w tym moja nadzieja, niewyczerpane są objawy łaski Pana, miłosierdzie jego nie ustaje. Każdego poranku objawia się na nowo, wielka jest wierność Twoja. Pan jest moim działem, mówi dusza moja, dlatego w nim mam nadzieję.

Księga Trenów 3:21-24

Drogie Siostry i Bracia, przekazuję Wam najcieplejsze pozdrowienia w imieniu naszego Pana Jezusa Chrystusa.

Jest wielką radością móc być w ten poranek razem z parafią Ewangelicko-Augsburską w Tychach i delegacją Trzynastego Zgromadzenia Światowej Federacji Luterńskiej w Krakowie.

Siostry i Bracia w Chrystusie, składałam wnioski o wizę Schengen w Dżakarcie, stolicy Indonezji. Czekałszy na zewnątrz przed ambasadą przez jakieś półtorej godziny. W tym czasie miałam możliwość porozmawiać z innymi osobami składającymi swoje wnioski wizowe. Z moich obserwacji wynikało, że część stanowili turyści, ale nie tylko. Podeszłam do grupy, tych którzy nie byli turystami i zaczęłam ich pytać. Byłam trochę zaskoczona, gdy dowiedziałam się, że wyjeżdżają do Polski za pracą. Tak, zgadza się. Mamy trochę emigrantów zarobkowych, którzy wyjeżdżają do Singapuru, Malezji czy Hong Kongu, a nawet na Bliski Wschód, ale wcześniej nie słyszałam o ludziach wyjeżdżających do Polski za pracą. Polska jest bardzo daleko od naszego kraju.

Ale po pandemii COVID-19 sytuacja ekonomiczna w naszym kraju jest bardzo trudna. Wiele firm zostało zamkniętych, co spowodowało, że dużo osób straciło swoją pracę. Możliwe, że dlatego zdecydowali się na pracę tysiące kilometrów od domu, od swoich rodzin i bliskich.

Napotykały wiele wyzwań i trudności w naszym życiu. Wielu ludzi cierpi, płacze i jest w żałobie. Niektórzy ze względu na utratę pracy, inni natomiast ze względu na to, że stracili rodzinę, przyjaciół, dobra materialne czy pozycję społeczną.

Jako chrześcijanie doświadczamy także czegoś podobnego, też płakaliśmy i cierpieliśmy. Ale dla nas, chrześcijan, zawsze jest nadzieja w naszym Panu, Jezusie Chrystusie, który wiernie i oddanie słucha naszych błagań. Jest nie tylko wierny, ale też bardzo pomocny w dźwiganiu naszych ciężkich brzemion.

Księga Trenów – zwana też Księgą Lamentacji – zawiera lament, albo głośny płacz, krzyk, za Jerozolimą. Autor tej księgi widział, jak Babilończycy płądrowali świątynie, ujrzał zniszczenie Jerozolimy przez pożar, masowe mordy i zniewolenie ludności Izraela. Jeremiasz, autor księgi, też był prześladowany przez swoich – Izraelitów. Nie chcieli oni usłyszeć Słowa Bożego, które miał im do przekazania. Widzimy, jaka była przyczyna depresyjnego stanu Jeremiasza,

jego smutku. Mimo wszystko pamiętał o wierności Boga, jaką ten okazał mu w przeszłości.

To, co Bóg uczynił nam w przeszłości, daje nam nadzieję, pomimo tego, że możemy teraz doświadczać dużo cierpienia i bólu. W naszym smutku nie powinniśmy zapomnieć o naszym Panu – Jezusie Chrystusie. Powinniśmy pamiętać Jego obietnice. Jego wierność i łaskę, które są aktualne każdego poranka.

W naszym kraju – Indonezji – często doświadczamy prześladowania ze względu na naszą wiarę w Chrystusa. Jako indonezyjskim chrześcijanom trudno jest nam dostać pracę na rynku prywatnym czy zostać urzędnikiem. Było dla nas niezwykle wyzwaniem otrzymać pozwolenie na zakładanie i budowanie kościołów. W październiku 2015 roku jeden z naszych kościołów został całkowicie spalony. Ten kościół znajdował się w prowincji Aceh w północnej części Sumatry. Obszary te zamieszkuje bardzo duża i wpływowa większość muzułmańska, mają swoją lokalną wersję prawa szariatu. Spalili kilka kościołów luterańskich, twierdząc, że zrobili to dlatego, iż świątynie te istniały bez zgody lokalnej społeczności muzułmańskiej.

Nasz kościół ucierpiał najbardziej, gdyż spalony został cały budynek. Tylko ołtarz, krzyż i Biblia przetrwały. Kiedy dowiedzieliśmy się o tej sy-

tuacji, od razu udaliśmy się tam z wizytą duszpasterską, zabraliśmy namioty, trochę jedzenia i mleko dla dzieci. Następnego dnia dystrybuowaliśmy Komunię Świętą, aby wzmocnić ich wiarę. Było mnóstwo łez. Trzęsły się im ręce, kiedy otrzymywali Komunię. Byli zszokowani i strauumatyzowani, najbardziej kobiety i dzieci. Doświadczyli tego, że ich kościół spłonął doszczętnie. Betonowy budynek świątyni parafianie skończyli budować zaledwie kilka miesięcy wcześniej. Większość członków tamtej parafii to lokalni drobni

Do tej pory nabożeństwa w tej parafii odbywają się pod drzewami palmowymi, nieopodal ruin kościoła. Kilka miesięcy temu mój mąż, który jest pastorem, odwiedził ich ponownie i zadał im pytanie: „czy ludzie dalej przychodzą na niedzielne nabożeństwa?” – odpowiedzieli, że tak, jak najbardziej! Więcej osób przychodzi teraz na nabożeństwa i rejestruje się jako członkowie parafii. Czemu? Bo pomimo tego, że nie mają budynku kościoła, a nabożeństwa odbywają się pod drzewem, parafianie nie czują wstydu ani się nie boją. Ludzie w tej

Prowizoryczny kościół w prowincji Aceh

rolnicy. Zbierali pieniądze po trochu, tydzień po tygodniu, aby zbudować swój kościół. Cieszyli się i byli dumni z tego, że po latach udało im się go ukończyć. Ale nagle, w mgnieniu oka, zniknął. Przestał istnieć. Płakali i byli w żałobie za tym, co stracili.

parafii pokazują swoją wiarę, siłę i odwagę. Staje się on wspaniałym świadectwem dla wszystkich dookoła. I coraz więcej ludzi przychodzi do kościoła. Nasi muzułmańscy przyjaciele być może są w stanie zniszczyć budynek, ale nie są w stanie zniszczyć

wiary i nadziei wierzących w Pana.

Doskonałym przykładem wierności pomimo trudności był nasz Pan, Jezus Chrystus, kiedy został przybity do krzyża. On także wtedy czuł się bardzo smutny, ale był wierny Bogu Ojcu, mówiąc – *Ojcze, w ręce Twoje polecam ducha mego* (Łuk 23:46). Jego wierność przynosi nam wszystkim nadzieję.

Zawsze pamiętajmy o tym, jak wiernym jest nam nasz Bóg i o cierpieniu naszego Pana, Jezusa Chrystusa, które daje nam nadzieję, przyszłość dla naszego życia. Pamiętajmy, by dzielić się tym z ludźmi dookoła nas. Ludźmi, którzy są skrzywdzeni, którzy czują pustkę, którzy mają złamane serce

lub są samotni.

Wszystko, co mamy w tym życiu doczesnym, utracimy. Władza i duma przemijają, a świątynia zostanie rozerwana na dwoje. Ale nas to nie dotyczy. *Pan jest moim działem, mówi dusza moja, dlatego w nim mam nadzieję* – mówi Jeremiasz w wersie 24. Nasz Zbawiciel Jezus Chrystus, który daje nam nadzieję na życie po śmierci, jest naszym udziałem.

Niech nasz Bóg, Pan Jezus Chrystus i Duch Święty nam wszystkim błogosławi. Amen.

Desri Maria Sumbayak, wiceprezydentka ŚFL z Azji, kazanie wygłoszone w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Tychach.

Kościół luterński w Indonezji

**EWANGELICKIE POMORZE
MIEJSCA I LUDZIE**

Słupsk i Pomorze Środkowe, to obszar, którego mieszkańcy są przywiązani do przestrzegania prawd biblijnych, ale i otwarci na nowinki religijne. Początki Reformacji na terenie miasta datuje się na 1517 r., kiedy to doszło do poważnego sporu z miejscowym duchowieństwem w sprawach podatkowych. Szerzenie podglądów Lutra zaowocowało przyjęciem luteranizmu przez słupszczan w 1525 r.

Po oficjalnym wprowadzeniu Reformacji Słupsk stał się miejscem pierwszej wizytacji kościelnej kierowanej przez J. Bugenhagena. Tutaj też siedzibę miała jedna z trzech superintendentur generalnych Pomorza.

Wiek XVIII obrodził aktywnością pietystów, którzy stworzyli jeden z najaktywniejszych na Pomorzu ośrodków tego ruchu. Istotną rolę w ruchu pietystycznym odgrywali duszpasterze z powiatu słupskiego. Jeden z nich P. Schimansky był herrnhutystą.

W XIX w. przychyłność mieszkańców wobec nowinek religijnych oraz silne przywiązanie do prawd biblijnych, pozwoliły na działalność na tym terenie postaci znaczących w dziewiętnastowiecznym przebudzeniu religijnym, takich jak filozof F. Schleiermacher, czy kompozytor G. Knak.

W latach trzydziestych i czterdziestych XX w. na terenie Pomorza Środkowego w Kościele ewangelickim ścierały się wpływy faszystów i ich przeciwników. W opozycji wobec biskupów K. Thoma i L. Müllera działało wielu członków Kościoła Wyznającego, w tym m.in. D. Bonhoeffer.

W Informatorze Parafialnym prezentujemy miejsca i osoby ważne dla dziejów pomorskiego ewangelicyzmu.

Zagórzycza

Widok na kościół i cmentarz przed 1945 r.

Zarys dziejów miejscowości

Zagórzycza (niem. Sageritz) to wioska w gminie Damnica (pow. słupski). Wieś jest siedzibą sołectwa, w którego skład wchodzi również miejscowość Zagórzyczki. Zagórzycza położona jest ok. 12 kilometrów na wschód od Słupska na skraju doliny przez którą przepływa rzeka Charstnica. Nazwa miejscowości pochodzi od wyrażenia „za górą”. Dawne zapisy nazwy wsi brzmiały: Sagerick (1440), Zaghartcze (1485), Sageritz (1571).

Najstarsze znane źródła datują założenie miejscowości na 2 poł. XIII w. Wtedy powstała warownia, kontrolująca trakt ze Słupska do Lęborka, położonego na terytorium Państwa Krzyżackiego. Zamek stał prawdopodobnie na wzgórzu, którego część określano w tradycji ludowej

jako „Ceterberg” (Käteberg). W 1401 r. przedstawiciele rodziny Kutzeke sprzedali osadę księciu Bogusławowi

VII, a na pocz. XV w. na prośbę Krzyżaków nastąpiło zburzenie warowni.

Książę Bogusław VIII rozpoczął odbudowę warowni. Budowa zamku została przerwana przypuszczalnie w wyniku interwencji słupszczyzan. Legenda głosiła, że

mieszkańcy Słupska zniszczyli stojące już mury zamkowe. Pozostały po nich wielkie ilości kamienia. W roku 1440 miejscowość została przekazana przez Bogusława VIII w lenno miastu Słupsk.

Książę Bogusław X w 1485 roku przepisał dzierżawę swojej matce księżnej Zofii, zaś w 1556 r. Zagórzycę jako lenno od księcia Barnima otrzymał ewangelicki biskup kamieński Bartholomäus Suawe (biogram IP nr 3/2023). W 1732 r. na terenie wioski działała karczma, kuźnia oraz mieścił się dom wdów pastorskich.

W czasach wojen napoleońskich Zagórzycza wraz z przyległymi terenami odegrała ważną rolę. 18 III 1807 r. miała miejsce bitwa. Pruski oddział majora Schilla pod dowództwem por. Brunnowa zaskoczył kwaterujący we wsi oddział kawalerii

saskiej i polskiej dowodzony przez gen. Michała Sokolnickiego. Bitwa rozpoczęła się we wsi, a później przeniosła na pola między Zagórzycą

Pomnik bitwy pod Zagórzycą.

a Mianowicami. W walkach poległo 32 i rannych zostało 25 kawalerzystów, do niewoli pruskiej wzięto 7 żołnierzy, a oddział polsko-saski został rozproszony. Marszałek François Joseph Lefebvre e w liście do Napoleona z 20 III 1807 r. donosił: „*Wysłany w połowie marca w stronę Szczecina oddział kawalerii saskiej i pospolitego ruszenia polskiego w sile 150 szabel został w okolicy Słupska napadnięty przez grupę partyzantów*”.

Upamiętnieniem potyczki jest obelisk wzniesiony przez Związek Weteranów. Stoi on przy szosie łączącej Zagórzycę z Mianowicami. Pomnik zbudowano z funduszy przekazanych przez cesarzową Niemiec Augustę Wiktorię. Cesarzowa osobiście wzięła udział w uroczystości od-

ślonięcia obelisku przy okazji wizyty cesarskiej pary w Słupsku.

Okres międzywojenny to okres rozkwitu gospodarczego i kulturalnego wioski. Powstał ogromny młyn wiatraczny obsługujący także okoliczne wsie i przysiółki. Gospodarstwa rolne rozrosły się tworząc z nieużytków pokaźne powierzchnie pola uprawne. W Zagórzycy istniała prężnie funkcjonująca gospoda wiejska. Jej właściciel Ferdinand Groth był jednym z zamożniejszych mieszkańców. Środowisko kulturalne jak na osadę wiejską było dobrze rozwinięte. Działo koło teatralne i orkiestra (kontrabas, skrzypce, puzon, klarnet, trąbka), która często uświetniała uroczystości kościelne. W 1937 r. pięćdziesiąt lat swojego istnienia obchodził parafialny chór mieszany. W czasie obchodów skupiał 74 członków.

Chór z Zagórzycy 1937 r.

Kościół parafialny

Powstanie pierwszego kościoła w Zagórzycy datuje się na 1284 r. Źródła pisane potwierdzają, iż w miejscowości Sageritz istniała świątynia, w której głoszone kazania po niemiecku. Była to prosta drewniana konstrukcja, powstała prawdopodobnie na miejscu wcześniejszego obiektu pogańskiego.

Od czasu objęcia władzy przez księcia Bogusława X pojawiały się częstsze wzmianki o kościele w Zagórzycy, co wynikało z konfliktu księcia z matką księżną Zofią. W wyniku ugody z 13 XI 1485 r. księżna otrzymała lenno kościelne na Starym Mieście w Słupsku i we wsi Zagórzycy wraz z posiadłością w Sławnie, daniną ze wsi Zagórzycy, Bruskowo Wielkie i Bukowo.

Na XVII w. datuje się powstanie najcenniejszych eksponatów wyposażenia kościoła. Z 1603 r. pochodził kielich komunijny, wykonany z połączanego srebra. Na stopce kielicha o podstawie sześciokąta znajdowały się zdobione pięknymi ornamentami sceny z ukrzyżowania. Ten drogocenny unikat zaginął w 1945 r.

Zamontowane zostały trzy dzwo-

ny kościelne. Dwa z nich były bez napisów i prawdopodobnie pochodziły ze średniowiecza, natomiast na trzecim znajdował się napis „*Christian Tim Anno 1661*”. Jeden z nich został przetopiony podczas I wojny światowej.

Cennym eksponatem pozostaje misa chrzcielna z cynku z 1681 r.

Około 1820 r. drewniany kościół spłonął od uderzenia pioruna.

W latach 1830-44 budowano dzisiejszy kościół, po części z kamienia pozostałego po budowie zamku. Był to początkowo obiekt prostokątny bez wieży. Wieżę dobudowano w

Kościół ok. 1900 r.

1903 r., a zakrystię po wojnie.

Świątynia położona jest w środkowej części wsi na niewielkim podwyższeniu terenu. W najbliższym sąsiedztwie kościoła od zachodu jest cmentarz parafialny, od wschodu remiza strażacka i dalej budynki mieszkalne, od południa sklep oraz budynki mieszkalne i gospodarcze.

Kościół jest murowany z kamienia, II i III kondygnacja wieży, zakrystia i kotłownia z cegły. Strop drewniany z powałą z desek; w kruchcie w wieży sklepienie krzyżowe. Okna metalowe, krosnowe, 1-dzielne, 1- lub 3-poziomowe, szybki w kształcie rombów, w nawie współczesne witraże.

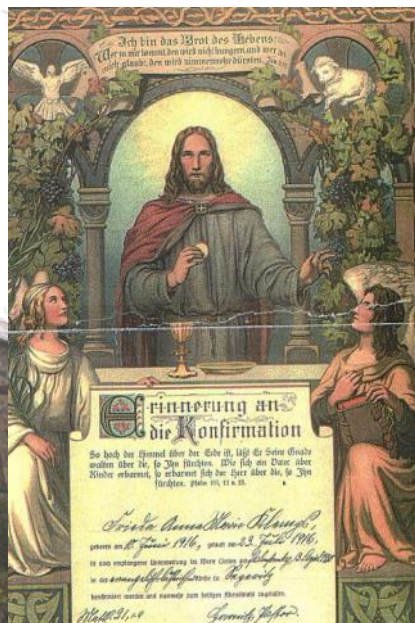
Kościół na planie prostokąta bez wyodrębnionego prezbiterium, z węższą, kwadratową wieżą od zacho-

du i nieznacznie węższą zakrystią na planie prostokąta od wschodu oraz kotłownią na planie zbliżonym do kwadratu od północy. Kościół jednonawowy z emporą od zachodu, północy i południa. Wejścia w wieży i zakrystii od południa.

Wyposażenie z czasów budowy kościoła: neogotycki ołtarz główny z obrazem olejnym „Ukrzyżowanie”, baldachim ambony, neogotycka empora z maswerkowymi płycinami wsparta na drewnianych słupach, prospekt organowy, neogotycka chrzcielnica i ławki na emporze.

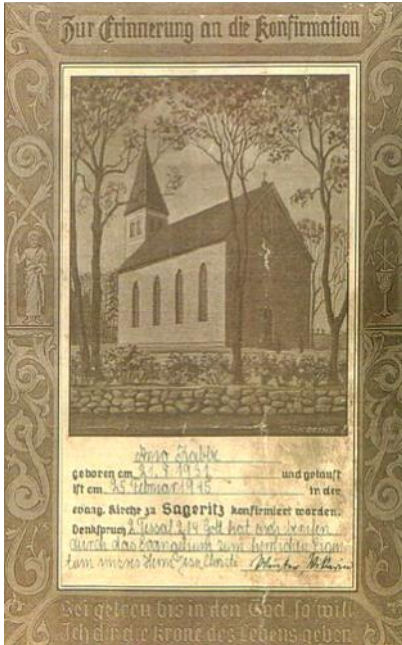
Parafia luterańska

Przemiany zapoczątkowane przez ks. dr. Marcina Lutra zaczęły obowiązywać w Zagórzycy w wyniku

Świadectwo konfirmacyjne z 1930 r.

Świadectwo konfirmacyjne z 1945 r.

postanowień Sejmu trzebiatowskiego z 1534 r.

W 1710 r. parafia w Zagórzycy w ramach Synodu Słupskiego wchodziła w skład dystryktu niemieckiego. Do parafii w tym okresie należeli mieszkańcy miejscowości: Damerow (pol. Dąbrowa), Mahnwitz (Mianowice), Deutsch Karstniz (Karzniczka).

W 1870 r. parafia wraz z 18 innymi należała do Diecezji Słupsk - Stare Miasto. Wtedy parafia obejmowała wioski: Ludwigslust (Sąborze), Neu Damerow (Nowa Dąbrowa), Vilgelow (Wielogłowy), Papritzfelde (Paprzyce).

W 1936 r. zbór skupiał 1980 wiernych z miejscowości: Sageritz - 499 wiernych, Alt Damerow (Stara

Dąbrowa) - 385 wiernych, Karstniz - 291 wiernych, Ludwigslust - 172 wiernych, Papritzfelde - 95 wiernych, Mahnwitz - 232 wiernych, Neu Damerow - 175 wiernych.

W 1940 r. kościół w Zagórzycy obsługiwał ok. 2000 ewangelików. Jako przynależne do parafii - oprócz wyżej wymienionych miejscowości - pojawiło się ponownie Vilgelow. W tym okresie we wsi mieszkał 1 katolik.

Z okresu od 24 VII 1590 r. do 8 III 1945 r. znane są personalia 19 duchownych ewangelickich pełniących obowiązki proboszcza tej parafii:

ks. Johann Driese (24 VII 1590 - 1619),

ks. Michael Grote,

ks. Peter Vanselow (1613 - 26 VII 1645),

ks. Daniel Beelhawer (1653),

ks. Martin Mischins (1662),

ks. Michael Müller,

ks. Michael Geerß (1710-25; † 1726),

ks. Christian Benschow (1725),

ks. Johann Christian Hahn (1738-1964; * V 1705 Altmark, ord. 5 II 1739),

ks. Christoph Friedrich Calsow (1764-83; * 25 VIII 1716 Anklam, ord. 10 IX 1745),

ks. Johann Benjamin Friedrich Platz (1783-1809; ord. 6 VI 1782),

ks. Johann Heinrich Völker (1809-20),
ks. Johann Gottlob Jannasch (1820-32; * 1760 - † 17 III 1832),

ks. Gottlieb Karl Eduard Hill (1834-65; * 20 III 1805 - † 25 IX 1895),

ks. Cyrenius Friedrich Theodor Bal-

fanz (7 IV 1865 - V 1886; * 3 I 1834, ord. 25 IX 1861, † 12 III 1892),
ks. Paul Gerhard Kühn (1886-1928; * 19 IV 1861, ord. 2 V 1886),
ks. Carl Wilhelm Harnitz (1 V 1928 - 1933; * 22 VI 1865 Łobez, ord. 22 XII 1896 Szczecin),
ks. Walter Borchardt (1934-41; † 1941 Rosja),
ks. Annemarie Winter (3 V 1943 - III 1945).

Plebania w Zagórzycy 1936 r.

Wśród pastorów na szczególną uwagę zasługuje kobieta, ks. Annemarie Winter. Była to pierwsza w regionie duchowna, a jej posługa przypadała na okres drugiej wojny światowej. W 1945 r. została zesłana na Syberię, gdzie zmarła.

Parafia katolicka

1 czerwca 1951 r. nastąpiło erygowanie parafii rzymskokatolickiej pw. św. Józefa. W wyniku zmian reorganizacyjnych ilość kościołów przynależnych do parafii ulegała zmianom. W latach 1959-69 do parafialnych struktur przynależały trzy świątynie: ko-

ściół parafialny, kościół poewangelicki w Damnie (niem. Dammen) i poewangelicka kaplica pałacowa w Damnicy (Hebrondamnitz). 28 VIII 1973 r. odłączono od parafii mieszkańców kilku wiosek i erygowano parafię w Damnie. Do parafii zagórzyckiej przyporządkowano w latach siedemdziesiątych kościół filialny w Domaradzu (Dumröse). Jest to obiekt wybudowany w 1907 r. przez ewangelików i użytkowany przez zbor ewangelicki w Dobieszewie (Groß Dübsow) przez wiele lat po zakończeniu II wojny światowej. W 1967 r. został on wypożyczony katolikom, w 1972 r. przeszedł na ich własność.

W latach siedemdziesiątych kościołem filialnym Zagórzycy był także kościół poewangelicki w Warblewie (Warbelow), obecnie podporządkowany parafii w Dobieszewie.

Cmentarz w Zagórzycy

Cmentarz w Zagórzycy powstał w centrum miejscowości, w otoczeniu kościoła. Pierwotnie zajmował znaczną przestrzeń wokół kościoła i posiadał nieregularny kształt. Znajdowały się na nim gęsto ustawione krzyże wyznaczające mogiły, dodatkowo wiele z nich posiadała żeliwne ażurowe ogrodzenia.

Po wojnie teren cmentarza został oczyszczony z nagrobków, a pozostałości kamieni nagrobnych wykorzystano do wzniesienia istniejącego do dziś ogrodzenia wokół kościoła. Obszar dawnego cmentarza w części

służy jako miejsce współczesnych pochówków. Z pierwotnego zagospodarowania zachowały się dwie bramy wejściowe oznaczone datami 1929 i 1936 oraz fragment krzyża z nagrobka Reinholda Wenzlaffa, pochowanego w 1944 r.

Pamiętką dawnego cmentarza jest granitowy pomnik ku czci pochowanych w latach 1485-1948. Na marmurowej tablicy widnieje napis w trzech językach: niemieckim, polskim i angielskim o treści z której wynika, że do parafii należeli mieszkańcy wsi: Stara Dąbrowa, Karzniczka, Saborze, Mianowice, Nowa Dąbrowa, Paprzyce i Zagórzycza. Na cmentarzu zachowany jest liczny starodrzew: klony, lipy, dąb.

Pomniki pamięci

Pomnik poległych w I wojnie światowej ustawiony przy kościele obecnie pełni funkcję podstawy pod pomnik Marii Panny.

Pomnik poległych w I wojnie światowej przed 1945r.

Na dwustopniowej podstawie znajdowała się bryła prostopadłościenna. Przednia płaszczyzna, na której niegdyś mieściła się inskrypcja otoczona jest ozdobną bordiurą. Pomnik zakończony był dawniej daszkiem z wizerunkiem Krzyża Żelaznego; do dziś zachowała się jedynie podstawa zwieńczona ozdobiona motywem liści dębu oraz kulami w narożnikach. Pod tynkiem istnieją nadal inskrypcje upamiętniające oraz nazwiska poległych, odkryte podczas remontu pomnika, jednak ponownie pokryte zaprawą.

Pomnik bitwy pod Mianowicami wykonano z granitowych głazów oraz kostki i ustawiono przy drodze z Mianowic do Zagórzyczy na pamiętkę bitwy pomiędzy pruskim oddziałem majora Schilla, a Polakami dowodzonymi przez gen. Michała Sokolnickiego, walczącymi u boku Napoleona. Bitwa odbyła się 18 III 1807 r.

Obelisk odsłoniła we wrześniu 1910 r. cesarzowa Augusta Wiktoria. Napis na tablicy w języku niemieckim brzmiał (w tłumaczeniu): „*Dla upamiętnienia potyczki pod Mianowicami 18 marca 1807, w której jazda Schilla zwyciężyła Polaków na żołdzie Napoleona, wzniesione przez Związek Weteranów, Zagórzycza 1910*”.

ks. Annemarie Winter

(* 15 III 1912 Wanne-Eickel - † 8 IX 1945 Kopiejsko, k. Czalabińska), teolożka i duchowna ewangelicka; córka ks. Karla Augusta Ludwiga Wintera (* 17 XII 1882 - † 18 II 1967), probosz-

cza parafii ewangelickiej w Wanne-Eickel, IV 1924 - V 1936 dyrektora seminarium kaznodziejskiego w Soest, 1936-57 superintendenta diecezji

luteranśkiej Demmin z siedzibą w Loitz (Pomorze Przednie) i Auguste zd. Delius (* 1883 - † 1977); siostra ks. Friedricha Wintera (4 III 1927 Soest - † 22 II 2022 Berlin), 1954-60 kapelana akademickiego w Greifswaldzie, 1960-64 superintendenta w Grimmen (Pomorze Przednie), 1964-73 wykładowcy Sprachenkonvikt w Berlinie, 1973-86 prepozyta Kościoła Ewangelickiego Berlin-Brandenburgia, 1 IX 1986 - 31 XII 1991 prezydenta Kancelarii EKD na terenie NRD; 1926 absolwentka liceum żeńskiego w Soest; 1926-27 studia w Szkole Teologicznej w Bethel, 1932-33 studia teologiczne w

Berlinie, studia na Uniwersytecie w Erlangen; 1935-36 studia wokalne w konserwatorium norymberskim; śpiewaczka operowa w Berlinie; 1937-45 praca zawodowa w Kościele Pomorskim: wikariat i kościelna pomoc dla kobiet w Szczecinie, Białogardzie, Stanominie, 1939 drugi egzamin kościelny, X 1939 - IV 1942 wikariat i zastępowanie proboszcza w Głównych, IV 1942 - III 1945 samodzielna praca duszpasterska w Zagórzycy (3 V 1942 wprowadzenie w urząd proboszcza przez superintendenta Otto Gehrke, zwierzchnika Diecezji Słupsk - Stare Miasto), od 1 IV 1943 równoległa pomoc duszpasterska w parafii w Damnie oraz nabożeństwa w prywatnej kaplicy dworskiej w Damnicy; 8 III 1945 po wkroczeniu Sowietów pozostała z parafianami; żołnierze zaskoczeni widokiem kobiety - księdza zostawili ją w spokoju, choć we wsi trwał rabunek, gwałty i pijaństwo, dotarła z grupą parafianek do Słupska, by połączyć się z innymi duchownymi, 11 III 1945 aresztowana na ulicy wraz z dwiema koleżankami - nauczycielkami i wywieziona do obozu w Chojnicach, następnie przetrzymywana w Działdowie; IV-IX 1945 więziona w łagrze Kopiejsko na Syberii Zachodniej, gdzie wykonywała ciężkie prace w górnictwie odkrywkowym węgla brunatnego oraz pracowała przy budowie torów kolejowych; w obozie odprawiała nabożeństwa i wygłaszała rozmyślenia biblijne, zmarła z wycieńczenia na gruźlicę; ostatnie rozważanie Słowa Bożego wygłosiła w łagrze 2 IX 1945.

Jan Wild

Prośby modlitewne

W Informatorze Parafialnym na stałe zagościła rubryka z propozycjami tematów do modlitwy, które dotyczą życia naszych parafii. To wsparcie, którego potrzebują nie tylko duchowni i rady parafialne, ale cała wspólnota parafii, czyli wszyscy jej członkowie - od najmłodszych do najstarszych.

Prośby i dziękczynienia modlitewne:

- o duchownych Kościoła Ewangelickiego w Polsce;
- o rady parafialne, o wszystkich zaangażowanych w różne działania Kościoła i parafii;
- o prześladowanych chrześcijan w różnych krajach świata;
- o powołania do służby w Kościele;
- o chorych, samotnych, opuszczonych i o wszystkich, którzy przeżywają trudne momenty swojego życia;
- o wszystkie prowadzone przez naszą Parafię inicjatywy duszpasterskie i projekty społeczne;
- o tych, którzy poszukują swojego duchowego „portu”;
- o nasze rodziny i bliskich;
- o tych, którzy się smucą i doświadczają cierpienia;
- o pokój na świecie, w szczególności w Ukrainie;
- o mądrość dla sprawujących władzę w kraju i w naszych samorządach;
- o zbliżające się obrady Synodu Kościoła;
- o wszystkich nauczycieli z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji, szczególnie o nauczycieli z naszych parafii i szkoły prowadzone w duchu ewangelickim;
- o wszystkich rolników i sadowników oraz ludzi, których praca związana jest z utrzymaniem otaczającej nas przyrody;
- o zachowanie stworzenia.

O tym, co za nami

Pamiętka poświęcenia kościoła w Bielsku Białej

Na zaproszenie Rady Parafialnej Parafii Ewangelicko-Augsburskiej

w Bielsku proboszcz naszej Parafii ks. Wojciech Froehlich wygłosił kazanie podczas nabożeństwa z okazji 241. rocznicy poświęcenia Kościoła Zbawiciela przy Pl. Ks. dra Marcina Lutra w Bielsku Białej. Podczas nabożeństwa śpiewała Beata Bednarz, która wykonała także półgodzinny recital po nabożeństwie. W trakcie trwania nabożeństwa ks. Krzysztof Cienciąła, proboszcz parafii wraz z kuratorem przedstawiali aktywności, które mają miejsce w

życiu bielskiej wspólnoty parafialnej. Muzycznym uzupełnieniem święta był występ zespołu parafialnego młodzieżowego, który wykonał m in. pieśń Luter, Jacka Kaczmarskiego. Nabożeństwo odbyło się 3 września.

Ekumeniczne wakacje Wrocław

W dniach 5-7 września realizowany był projekt finansowany ze środków Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego (PFRON)

pod nazwą *Ekumeniczne Wakacje Wrocław*. Projekt realizowany przez naszą Parafię skierowany był do osób z niepełnosprawno-

ściami. W ramach wyjazdu na Dolny Śląsk uczestnicy wycieczki zwiedzali stolicę Dolnego Śląska, jak również kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy. Jednym z

pensionariusze Środowiskowego Domu Samopomocy w Słupsku.

Wycieczka KAWONU

14 września Klub KAWON wybrał się na jedną z wycieczek zaplanowanych w projekcie *Samodzielni i Aktywni*. Tym razem droga poprowadziła do Warcina, gdzie znajduje się Technikum Leśne, w którym przez wiele lat dyrektorem był Piotr Mańka, kurator naszej Parafii i członek Synodu

punktów programu był spacer po Dzielnicy Wzajemnego Szacunku, zwaną też Dzielnicą Czterech Wyznań, podczas którego zwiedziliśmy kościoły: prawosławny, rzymskokatolicki, ewangelicko-anglikański oraz synagogę. Chętni mogli zwiedzić także słynną Panoramę Raclawicką. Uczestnikami projektu byli nasi parafianie, uczestnicy KAWONU, mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej nr 1 w Lęborku, oraz

Kościół. Pierwszym etapem wy-

cieczki był spacer ścieżką edukacyjną, na której można było do-

wiedzieć się ciekawych rzeczy o życiu lasu, jego mieszkańcach i pracy leśników. Spacer zakończył się wspólnym ogniskiem pod „Puchaczem”. Przy okazji pobytu w Warcinie zatrzymaliśmy się też przy pięknym ewangelickim kościółku przeniesionym z Ciecholibia.

Konfirmacja Dublin

17 września proboszcz Parafii w Słupsku udał się do stolicy Irlandii na polskie nabożeństwo, które było jednocześnie nabożeństwem konfirmacyjnym Tymoteusza i Adriana. Uroczystość odbyła się w luterańskim kościele St. Finians w Dublinie. Nabożeństwa w Dubli-

nie odbywają się raz w miesiącu od 12 lat. Obecnie koordynatorem Polskiego Duszpasterstwa Ewangelickiego w Irlandii jest ks. Wojciech Froehlich.

Parafialna wycieczka rodzinna

W sobotę, 23 września, w ramach projektu współfinansowanego ze środków Diakonii Meklemburgii Pomorza Przedniego mieliśmy okazję wybrać się na parafialną, rodzinną wycieczkę do Gdańska, gdzie odwiedziliśmy Muzeum Bursztynu zlokalizowanego w Starym Młynie, oraz mieliśmy okazję zwiedzać Gdańsk z pokładu łodzi replik tzw. galarów pływających po Motławie i gdańskich kanałach. W Muzeum bursztynu oprócz wystawy surowych brył bursztynu, można było podziwiać wyroby bursztyńnicze, ale ciekawostką była replika arki przymie-

rza odtworzona wiernie według opisu z Księgi Wyjścia. Podczas wycieczki nie tylko zobaczyliśmy ciekawe miejsca, ale także dowie-

dzieliśmy się nowych rzeczy o stolicy naszego województwa. W wycieczce udział wzięło 25 osób z naszej Parafii.

Od początku trwania akcji prezenty z Polski trafiły do ponad 96 000 dzieci. Dziękujemy!

prezent pod choinkę

**DOLĄCZ DO OGÓLNOPOLSKIEJ AKCJI CHARYTATYWNEJ
ZATROSZCZ SIĘ O INNYCH I ZRÓB PREZENT DLA DZIECI
Z UKRAINY, BIAŁORUSI, RUMUNII I BULGARII
POMÓŻ NAM SPAKOWAĆ MIŁOŚĆ**

POPRAZ AKCJĘ MOŻEMY RAZEM:

- NIEŚĆ POMOC TYM, KTÓRZY JEJ POTRZEBUJĄ
- POKAZAĆ, ŻE MAJĄC NIEWIELE, TEŻ MOŻNA SIĘ DZIELIĆ
- UCZYĆ EMPATII I WRAZLIWOŚCI
- DAĆ SPOSOBNÓŚĆ DO CHARYTATYWNEJ AKTYWNOŚCI

Więcej szczęścia jest
w dawaniu niż w braniu.
Dzieje Apostolskie 20,35

www.prezent.cme.org.pl

Organizator: Centrum Miłości i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
Wybór organizatorów: Działania Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP
i Stowarzyszenie „Miłość Dławię” Pomocy Oddział Światła

JOANNICI
Z MIŁOŚCI DO ŻYCIA

Relacja z Krakowa

W czerwcu 2019 roku rada Światowej Federacji Luteranckiej zdecydowała, że XIII Zgromadzenie Ogólne odbędzie się w 2023 roku w Krakowie. Przygotowania trwały ponad 4 lata. W dniach od 13 do 19 września Polska stała się światowym centrum luteranizmu dla ponad 1000 osób – delegatów ze 150 kościołów członkowskich z 99 krajów świata, innych uczestników i gości.

Zgromadzenie Ogólne to narzędzie globalnej luteranckiej wspólnoty, by podejmować inicjatywy teologiczne, by angażować się w rozwijający się w tym czasie coraz dynamiczniej ruch ekumeniczny, by służyć bliźniemu oraz by realizować wspólne inicjatywy misyjne. Te cztery filary, nakreślone podczas pierwszego zgromadzenia w szwedzkim Lund w 1947 roku towarzyszą ŚFL do dzisiaj. Właśnie podsumowanie działalności w tych obszarach przez ostatnie sześć lat było jednym z celów Zgromadzenia Ogólnego, które jest najwyższą władzą Federacji.

Obok obowiązków sprawozdawczych Zgromadzenie Ogólne miało zadania w jeszcze kilku obszarach. Po pierwsze, wybrało władze ŚFL na kolejne lata. Wśród wybranych znalazł się prezydent Federacji, którym został w Krakowie Duńczyk, bp Henrik Stubkjaer, oraz Rada Światowej Federacji. Ta ostatnia jest 49 osobowym gremium, które zarządza Fede-

racją pomiędzy Zgromadzeniami Ogólnymi. W Radzie ŚFL wśród reprezentantów Kościołów regionu Europy Środkowo-Wschodniej znalazł się przedstawiciel Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce dr hab. Jerzy Sojka, który będzie także przewodniczył Komisji Rady ŚFL ds. relacji ekumenicznych, odpowiedzialnej za merytoryczny nadzór nad luteranckimi globalnymi inicjatywami ekumenicznymi. Jako przewodniczący jednej z komisji wchodzi w skład Komitetu Wykonawczego Rady ŚFL, czyli prezydium tego gremium.

Po drugie, Zgromadzenie Ogólne miało wyznaczyć kierunki działania Federacji na kolejny sześć - bądź też siedmioletni okres, gdyż kolejne Zgromadzenie Ogólne odbędzie się najprawdopodobniej w 2030 roku, czyli roku jubileuszu 500 lat „Wyznania augsburskiego”. Zrobiło to w dwóch kategoriach dokumentów. Pierwsza i najważniejsza z nich to „Poślanie Zgromadzenia Ogólnego”, które podsumowało dyskusję i refleksję zgromadzonych wokół zainspiro-

TRZYNASTE ZGROMADZENIE OGÓLNE

Światowa Federacja Luterancka

wanego tekstem biblijnym z Ef 4,4 tematu „Jedno Ciało, jeden Duch, jedna nadzieja”. Główny referat wygłosił gość ekumeniczny, po raz pierwszy w historii był to rzymski katolik – prański teolog ks. prof. Tomáš Halík, który wyzwał do stałej Reformacji Kościoła. Dyskusje stały się podstawą do przygotowania „Pośłania”. Oprócz tego, zgromadzenie przyjęło 18 rezolucji zawierających różne wytyczne dla dalszej pracy Federacji. Najważniejsze z nich dotyczyły wzmacniania równościowego wymiaru ŚFL poprzez działania na rzecz włączania młodzieży, kobiet i osób świeckich do działań w samej Federacji i jej Kościołach członkowskich. Ponadto zgromadzenie wezwało do pilnej reakcji na zmiany klimatyczne, wezwało Kościoły do tego, by były rzecznikami migrantów, a także by odnowiły relacje chrześcijańsko-żydowskie. To ostatnie wezwanie wybrzmiało szczególnie mocno w obliczu faktu, że uczestnicy zgromadzenia mieli okazję zwiedzić wspólnie Były Nazistowski Obóz Koncentracyjny i Zagłady Auschwitz-Birkenau. Ta wizyta, której podsumowanie była krótka refleksja Mariana Turskiego, który jako ocaleniec z Szoah przestrzegał zgromadzonych przed konsekwencjami strachu przed obcym, była jednym z najbardziej

poruszających momentów zgromadzenia. Zgromadzenie zabierało także głos w sprawach publicznych, m.in. potępiając rosyjską agresję w Ukrainie.

Wreszcie Zgromadzenie Ogólne spotkało się, by wspólnie świętować w modlitwie i nabożeństwie fakt, że jako luteranie z całego świata jesteśmy jednym Ciałem, dzięki jednemu Duchowi, mając jedną nadzieję. Barwny, różnorodny tłum ludzi o różnych kolorach skóry, stylach pobożności, poglądach teologicznych, który jednak łączy to, że chcą rozumieć chrześcijaństwo przez op-

tykę XVI-wiecznej Reformacji w wydaniu luteranckim i jej odkrycia zbawienia danego darmo, z łaski przez wiarę, tym którzy wierzą Bożej obietnicy, doświadczył w Krakowie wartościowego czasu.

Tekst: prof. Jerzy Sojka / ks. Piotr Sztwierznia - autorzy są członkami Komitetu Organizacyjnego Zgromadzenia Ogólnego.

13 godzin
warsztatów
+ koncert finałowy

Brian Fentress

Warsztaty Gospel

7-8 października 2023
Emcek, al. 3 Maja 22

Ogólnopolski Konkurs Biblijny

„SOLA SCRIPTURA 2023/2024”

Jezus naszą nadzieją

I etap (szkolny/parafialny) 23-29.10.2023 r.	II etap (rejonowy/diecezjalny) 9.12.2023 r.	III etap (finał ogólnopolski) 9.03.2024 r.
I grupa, II grupa, III grupa - Ewangelia Mateusza 1-20	I grupa, II grupa, III grupa - Ewangelia Mateusza 1-28	I grupa, II grupa, III grupa - Ewangelia Mateusza 1-28

Konkurs rozgrywany jest w trzech grupach wiekowych:
I grupa – kl. IV-VI szkoły podstawowej, II grupa – kl. VII-VIII szkoły podstawowej, III grupa – szkoły ponadpodstawowe

1. Tekstem źródłowym w konkursie pisemnym ze znajomości wskazanych ksiąg biblijnych będzie BIBLIA EKUMENICZNA wydana przez Towarzystwo Biblijne w Polsce 2017.
2. Finał zaplanowany jest w dwóch miejscach: Bielsko-Biała, Warszawa.

Konkurs plastyczny

Uczestnicy – kl. I-III szkoły podstawowej, **temat** – **Podobieństwa w Ewangelii Mateusza**,
format i technika – A4, **technika**: farby

Organizatorzy: Wydawnictwo Augustana, Generalny Wizytator Nauczania Kościelnego

www.zwiastun.pl/ogolnopolski-konkurs-biblijny/

muzyczne wieczory
w kościele ewangelickim

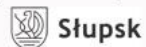
*JESIENNA PODRÓŻ
ORGANOWA*

Krzysztof Lukas

(Katowice)

SŁUPSK
ul. Słowackiego 40
środa, 18 października 2023
godz. 19.30

projekt współfinansowany ze środków Miasta Słupska

Zapraszamy do uczestniczenia w ewangelickich nabożeństwach transmitowanych w TVP KULTURA o godz. 8.00

w następujących terminach:

22 października 2023 – kościół ap. Piotra i Pawła w Tychach

12 listopada 2023 – kościół w Wiśle-Czarne

26 listopada 2023 – kościół Opatrzności Bożej w Zgierzu

10 grudnia 2023 – kościół „Eben-Ezer” w Dzięgielowie

24 grudnia 2023 – kaplica w Białymstoku

ZAPLANOWANE WYDARZENIA

DATA	GODZ.	WYDARZENIE	MIEJSCE
7.10		Śniadanie dla kobiet	Toruń
7-8.10		Warsztaty Gospel/koncert (18.00)	SOK/kościół
14.10	10.00	Spotkanie dla kobiet	SCDiD
17.10	17.30	Nabożeństwo ekumeniczne Lębork	kaplica
18.10	19.30	Koncert organowy (Krzysztof Lukas)	kościół
23.10	19.00	Spotkanie dla wstępujących do Kościoła	kościół
31.10	18.30	Spotkanie w Herbaciarni po nabożeństwie	Herbaciarnia

KALENDARZ I WYKAZ OFIAR OGÓLNOKOŚCIELNYCH

1. noworoczna na Fundusz Socjalny (sty.): 452,00 zł
2. na Fundusz Stypendialny (luty): 302,80 zł
3. na Diakonię Polską (1. n. pas.): 287,00 zł
4. na Fundusz Bratniej Pomocy im Gustawa Adolfa: 1050,00
5. Skarbonka Diakonijna: 570,34 zł
6. Szopienice - 470,00 zł

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY ZA WSZELKIE DAROWIZNY ZŁOŻONE NA RZECZ PARAFII! ZACHĘCAMY DO REGULARNEGO OPŁACANIA SKŁADKI KOŚCIELNEJ

Składkę można opłacać w kancelarii parafialnej lub przelewać na konto parafialne z dopiskiem darowizna - składka kościelna rok imię i nazwisko (pozwoli to na odliczenie wpłaconej kwoty od podatku):

25160014621816836860000001

Dla innych darowizn obowiązują te same konta. Poniżej przedstawiamy wyciąg z regulaminu parafialnego dotyczący zasad opłacania składek kościelnych. Jednocześnie przypominamy, że pełnoprawny udział np. w wyborach do rady parafialnej lub jakichkolwiek głosowaniach podczas zgromadzeń parafialnych mają osoby, które znajdują się na liście parafialnej, czyli są członkami parafii pod względem formalnym, na co składa się również opłacenie składki kościelnej. Zachęcamy państwa do cyklicznych wpłat, które można realizować np. przez stałe, miesięczne zlecenia bankowe, rozkładając roczną należność na 12 mniejszych kwot (np. w przypadku, gdy miesięczne wynagrodzenie wynosi 2400 netto, to roczna składka kościelna wynosi 288 zł. Kwotę dzielimy przez 12, co daje nam miesięcznie 24 zł. W swoim banku dokonujemy zlecenia miesięcznej dyspozycji kwoty w wysokości 24 zł na konto bankowe parafii).

SKŁADKA KOŚCIELNA - Regulamin Parafialny Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej ZASADY OGÓLNE

§ 7

1. Każdy członek Parafii, który został konfirmowany i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić **co najmniej 1%** jego dochodu.

2. W uzasadnionych przypadkach Rada Parafialna może zwolnić od tego obowiązku pojedynczych parafian bądź też określone grupy społeczne np. uczniów, studentów, bezrobotnych, czy też rodziny przeżywające okresowe trudności finansowe. W uchwale dotyczącej zwolnienia powinien być określony czas trwania tego zwolnienia.

PLAN NABOŻEŃSTW NA PAŹDZIERNIK/LISTOPAD 2023

DZIEŃ	SŁUPSK D	SŁUPSK PL	ŁĘBORK	GARDNA
01.10 17. po Trójcy Św.		17.00 		
08.10 18. po Trójcy Św.		10.30 	8.30	
15.10 19. po Trójcy Św.	15.00 	10.30 		
17.10 (wt) Nabożeństwo ekumeniczne			17.30	
22.10 20. po Trójcy Św.		10.30 	8.30	
29.10 21. po Trójcy Św.		10.30 		
31.10 Pamiętka Reformacji		17.00 		
05.11 22. po Trójcy Św.		10.30 		
12.11 Trzecia przed końcem RK		10.30 	8.30	
19.11 Przedostatnia NRK		10.30 		
26.11 Niedziela Wieczności		10.30 	8.30	

2023
ROK POJEDNANIA